

ureteroscopie

Waarom deze folder?

In overleg met uw behandelend arts is vastgesteld dat bij u stenen uit uw urineleider verwijderd moeten worden. Deze ingreep heet een ureteroscopie. In de folder leest u wat een ureteroscopie is en hoe die in zijn werk gaat.

Wat is een ureteroscopie?

Ureter komt van urethra en betekent urineleider. *Scopie* betekent bezichtiging. De urineleider is de afvoerende buis tussen de nier en de blaas en zorgt voor transport van urine van de nier naar de blaas. Een klein steentje in de urineleider wordt over het algemeen vanzelf uitgeplast. Bij een grotere steen, die waarschijnlijk niet spontaan wordt uitgeplast, kan een ingreep nodig zijn. Tijdens een operatie wordt de steen vergruisd en/of verwijderd. Een uroloog kiest voor een ureteroscopie, als een behandeling met de niersteenvergruizer geen resultaat heeft gehad of wanneer deze methode voor u niet geschikt lijkt.

Andere redenen om voor een ureteroscopie te kiezen zijn:

- de steen in uw urineleiders is zo groot dat de afvoer van urine gehinderd wordt. Dan kiest de uroloog sneller voor een ureteroscopie, omdat er een grotere hoeveelheid urine in de nier achterblijft met het gevaar dat de nier op den duur minder goed zal functioneren. Wanneer de nier afgesloten is, bestaat er ook een groter risico op infectie;
- koliekpijnen (heftige buikpijnaanvallen) die langere tijd bestaan.

Tijdens een ureteroscopie brengt de uroloog een dun hol buisje (de ureterscoop) via de plasbuis en de blaas in de urineleider. Eenmaal bij de steen, verwijdert de uroloog via de scoop de steen met een speciaal ontwikkeld instrumentje. Door dit instrument is het een veilige operatie.

De voorbereiding

Voor de ingreep krijgt u meestal een algehele narcose of een ruggenprik (spinale of epidurale anesthesie). Over de voorbereiding op de narcose of ruggenprik, kunt u meer lezen in de folder anesthesie en operatie, die u van de anesthesioloog krijgt. Hoewel er geen zichtbare wond is, is de ingreep wel een echte operatie.

Wanneer u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, wilt u dit van te voren melden aan de uroloog. Want in overleg met uw behandelend arts zult u het gebruik van deze medicijnen enige tijd voor de operatie moeten stoppen.

Als u op de afdeling shortstay wordt opgenomen, krijgt u één tot twee weken voor de ingreep een opnamegesprek op de afdeling shortstay, huisnummer 431.

Op de operatiedag kunt u zich melden bij de balie van deze afdeling en wordt u ontvangen door een verpleegkundige, die u gedurende de opname zal begeleiden. Ongeveer één tot anderhalf uur na binnenkomst vragen wij u om in bed te gaan liggen en medicijnen in te nemen. Dit zijn meestal een pijnstiller en een slaaptablet die de anesthesist heeft voorgeschreven als voorbereiding op de operatie. Kort daarna brengt de verpleegkundige u naar de polikliniek urologie, waar de ingreep zal plaatsvinden. Ook wordt er vaak nog een röntgenfoto van de buik gemaakt om de precieze locatie van de steen vast te stellen.

Tijdens de behandeling

Nadat u verdoofd bent, ligt u op uw rug met uw benen opgetrokken in beensteunen. De uroloog brengt een hol buisje via de plasbuis en blaas tot in de urineleider. De ureteroscoop wordt voortdurend met spoelvloeistof doorstroomd, wat voor een verwijding van de plasbuis zorgt. Daardoor kan de arts het instrument opschuiven tot op de steen. Soms kan de arts de steen met een tangetje of korfje vastpakken en geheel verwijderen.

Anders moet de steen eerst verkleind worden. Dit gebeurt met trillingen uit een apparaatje. Vervolgens worden de kleine deeltjes van de steen verwijderd. Tijdens de ingreep bekijkt de uroloog de steen via röntgendoorlichting (al dan niet met inspuiting van contrastvloeistof). Na verwijdering van de steen, laat de uroloog soms een dun slangetje achter in de urineleider om de urineafvoer te vergemakkelijken en kolieken te voorkomen. Meestal plaatst hij ook een blaascatheter. Dit is een dun slangetje dat vanuit de blaas via de plasbuis tot uit het lichaam loopt. De ingreep duurt afhankelijk van de grootte en plaats van de steen een half uur tot een uur.

Na de behandeling

Om te controleren of alle steenfragmenten zijn verwijderd, wordt tijdens de operatie een röntgenfoto gemaakt. De verpleegkundige verwijdert de catheter. Zodra u gewoon urineert en voldoende hersteld bent, mag u het ziekenhuis verlaten. Dit is meestal één tot twee dagen na de operatie.

De urine kan twee tot drie dagen na de ingreep wat bloederig zijn. Ook is het mogelijk dat u nog wat reststeentjes uitplast. Dit kan een schrijnende pijn veroorzaken. Eventuele koliekpijnen na de operatie zijn meestal binnen enkele dagen verdwenen. Zonodig kunt u daar medicijnen voor krijgen.

Bij koorts boven de 38,5 graden moet u contact opnemen met uw behandelend arts.

Risico's en complicaties

De meeste operaties en de periode erna verlopen zonder problemen. In een uitzonderlijk geval komen er complicaties voor.

Soms is het moeilijk om de ureteroscoop in de urineleider te brengen. De urineleider is wel eens vernauwd of gekronkeld, waardoor de ureteroscoop niet opgeschoven kan worden.

Een enkele keer raakt de wand van de urineleider beschadigd (perforatie). Dan beëindigt de uroloog de operatie, omdat de spoelvloeistof die tijdens de operatie wordt gebruikt, buiten de urinebuis kan komen.

De uroloog laat dan een inwendige catheter achter. Als dit niet lukt is een 'open' operatie nodig. Een klein gaatje in de blaaswand sluit vanzelf, bij een groter gat is soms een open buikoperatie nodig om het weggelekte vocht te verwijderen en het gat te sluiten. Deze complicatie is zeldzaam.

Wanneer de arts de steen niet kan bereiken met de ureterscoop, is vaak een 'open' operatie nodig om de steen te verwijderen.

Soms ontstaat na de operatie een urineweginfectie. Met het toedienen van antibiotica tijdens en na de ingreep kan dit worden voorkomen. Een andere complicatie na de operatie is een vernauwing van de plasbuis (bij mannen), omdat de ingreep via de plasbuis gebeurt.

Pijnbestrijding

U krijgt zonodig een recept voor pijnstillers mee naar huis.

Controle afspraak

Voorafgaand aan de controle afspraak op de polikliniek urologie, wordt op de afdeling radiologie een röntgenfoto gemaakt om het resultaat van de operatie te beoordelen.

Meer informatie/vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek urologie, huisnummer 031. Deze afdeling is op alle werkdagen bereikbaar van 08.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer (072) 548 2600. Bij acute klachten buiten werktijden kunt u contact opnemen met uw huisarts. Op www.nvu.nl kunt u ook informatie vinden over een ureteroscopie.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Als u door ziekte of om andere reden verhinderd bent uw afspraak na te komen, wilt u dan zo snel mogelijk contact opnemen met de afdeling waar het onderzoek plaats zal vinden. Dan kunnen wij een andere patiënt helpen.

Kosten

Uw ziektekostenverzekering vergoedt over het algemeen de kosten van het onderzoek. We raden u aan om voor de zekerheid vooraf even contact op te nemen met uw verzekering

Tot slot

Deze brochure geeft algemene voorlichting. Door bijzondere omstandigheden kan de gang van zaken veranderen. Dit zal door uw uroloog aan u kenbaar worden gemaakt.

Wij wensen u een voorspoedig herstel.